

V upomínku na 1. 4. 1978 jako
odveta za povídku Svědek
s přáním mnoha literárních úspěchů.

KOHOUT

I.

Probudil se nezvykle brzy. Noc za oknem teprve ustupovala před vítězným kokrháním kohouta, kterého chovala stará paní, bývalá mlynářka, v zapomenuté vilce na okraji sídliště. Na rozdíl od kohouta, v jehož vítání nového dne zazníval pravidelný rytmus upopeleného života čtyř slepic, měl Vladimír Macura toho dne natolik změněný program, že kohoutí křik v něm vyvolával neobvyklou zlobu. Přestože dneškem začíná nový, v pořadí již druhý manželský život, který ho vzdálí od kohoutí fistulky až na druhý konec města, pociťoval prchavou, ale o to silnější touhu pomstít každodenní kikirikání, jež jako radioaktivita pronikalo po celých dlouhých devět let až k poduškáům jeho manželského lože, aniž by, přirozeně - pomyslíl si s ironií - rušilo ve spánku jeho první ženu. Myšlenka na Žofii, která si na tento víkend naplánovala návštěvu příbuzných kdesi na severu, aby se bývalý manžel mohl v klidu znovu oženit a odstěhovat z dosud společného bytu, vrátila Macurovi dobrou náladu.

"Jen si křič, neřáde", počastoval nahlas kohouta, vklouzl do trepek, zapnul rádio s časným kaleidoskopem nic neříkajících rýmovaček, prošel koupelnou, šatnou a již ochlen, osprchován v bělostné košili usedl v obývacím pokoji

ke stolu, aby naposledy napsal krátký vzkaz, v jehož závěru neodolal pokušení připojit poznámku: "kohout dnes zvlášť krásně zpíval".

Aprílová sobota venku zatím zrůžověla půvabem chladného oparu, poraněného na obzoru vzdálenými paprsky slunce, které vystoupí nad horizont pravděpodobně ve stejnou chvíli, kdy svatební společnost ještě s poněkud napjatým veselím opustí nevěstin dům a uvelebí se v připravených automobilech. S představou svatebčanů, kterých - tak jak se v takovémto případě sluší - nebude mnoho, seběhl s trepkami zabalenými v novinách k parkovišti před blokem, nastartoval zánovní vůz přeplněný zbytkem svých košil a knih a s lehkou nostalgií projížděl sídlišťem k centru města a dále k jeho opačnému okraji.

II.

O několik hodin později seděl vedle své nové ženy v čele svatební tabule a usmíval se laskavému vtipkování svatebčanů, z nichž většina byla tak jako on a Marie spřízněna s literaturou. Hned vedle Marie repetil nadšený propagátor severského písemnictví, s nímž před lety zakládal Společnost přátel ugrofinských jazyků. Z pravé strany zazníval hlas subtilní redaktorky, která se smíchem pokřikovala na Marii jakýsi příběh manželského trojúhelníku, v němž s největší pravděpodobností vytvářela jednu z hlavních rolí. Zatrpklý kritik naproti ní vykládal schopnému básníkovi z příbuzenstva jednoduchou teorii o tom, jakým

způsobem bezpečně pozná kvalitu posuzovaného díla.

"Když napíše, že objímajícím se milencům na pokračí lesa kukala v polovině září kukačka, je u mne vyřizovaný," rozváděl kritik mezi dvěma doušky moselského své pohoršení nad neznalostí přírody u začínajících autorů, čemuž se ženich v duchu srdečně zasmál, protože kritika znal jako nemožného ignoranta všeho, co i jen vzdáleně venkov připomínalo.

A tak se mohl bavit obhlížením tváří důvěrně známých, pozorovat příbuzné z Mariiny strany, kteří ještě zcela nepřekonalí přirozenou nedůvěru k jeho nedávno zrušenému manželství s Žofií, nebo naslouchat vzrušeným hovorům, klopytajícím přes nedopité sklenky a těžké karafy s růžemi k němu a k Marii, aby je přistihovaly při spikleneckých pohledech a omotávaly předivem tepla, sympatií, ale i závisti a pomluv.

Na sklonku svatebního dne pocítil nepatrnou únavu, zaviněnou dobrým vínem a kouřem silných parfémovaných cigaret, kterými - ač sám nekuřák - v hojné míře pohostil svatebčany. Ve chvílce však náhlou ochablost potlačil, provedl Marii posledním valčíkem, vyslechl vtipné i opičecké narážky a rady, shovívavě dovolil, aby propagátor a kritik oslintali Marii obě tváře, a potom, téměř ve spěchu, odvedl svou novou ženu k čekajícímu autu, které zamířilo k tiché čtvrti domova, k čtvrti upravených zahrádek před domy, jež si vždy se zalíbením prohlížel, když Marii doprovázel.

III.

Procitl nad ránem a v první chvíli podlehl stereotypu předchozího manželství. Vstal a přibouchl okno, jímž jásavě pronikala známá kohoutí fistulka. Pravý stav věci si však uvědomil teprve tehdy, když se znovu přitiskl k rozespalé Marii. Nevěřičně se proto na lůžku posadil a pozorně se zaposlouchal do mocného, nakřáplého hlasu, jehož majitel se musel snad procházet přímo pod oknem. Na otázku probuzené Marie "co se děje", reagoval však logicky a zřevně: "to je kohout!" Marie se na něho nechápavě podívala a Macura si s hrůzou uvědomil, že má nejenom novou ženu, ale i nového kohouta.

Petr Šisler